

วัดสามพระยา

ประวัติความเป็นมา

วัดสามพระยา สร้างสมัยรัชกาลที่ ๑ โดยหลวงวิสุทธิโยรามาตย์ (ตรุษ) ขุนนางเชื้อสายมองุและญาติ ได้อุทิศที่ดินพร้อมบ้านเรือนของขุนพรหม (สารท) ผู้เป็นน้องชายซึ่งเป็นนายช่างร่วมควบคุมการก่อสร้างพระมณฑปพุทธบาทจังหวัดสระบุรี ตามพระบรมราชโองการของรัชกาลที่ ๑ และได้เลียชีวิตลง ถาวรเป็นวัดขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ขุนพรหม (สารท) แล้วตั้งนามว่า วัดบางขุนพรหม

สมัยรัชกาลที่ ๗ วัดบางขุนพรหมชำรุดทรุดโทรม พระยาราชสุภาพดี (ขุนทอง) พระยาราชนิกุล (ทองคำ) และพระยาเทพวรชุน (ทองห่อ) ซึ่งเป็นบุตรของนางพوا น้องสาวคนสุดท้องของหลวงวิสุทธิโยรามาตย์ (ตรุษ) และขุนพรหม (สารท) ได้ร่วมกันปฏิสังขรณ์วัด สำเร็จแล้วน้อมเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานนามว่า วัดสามพระยา ได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวง เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๖๖

สถานะและที่ตั้ง

วัดสามพระยา เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๖๔ ถนนวัดสามพระยา แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีที่ดินตั้งวัด เนื้อที่ ๑๗ ไร่ ๙๙ ตารางวา

สิงสำคัญในพระอาราม

พระอุโบสถ เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน
หลังคาลด ๒ ชั้น มุgrave;ะเบื้องเคลื่อบแบบจีน กรอบ
หน้าบันฝังถ้วยกระเบื้องเคลื่อบเป็นระยะ หน้าบัน
ปูนปั้นรูปเจกนดอกไม้ พานผลไม้ ประดับถ้วย
จานกระเบื้องเบญจรงค์และลายคราม คอสองของ
หลังคาเยี่ยนภาพจิตรกรรมแบบจีน ตอนบนประดับ
ลายปูนปั้น ติดถ้วยกระเบื้องเคลื่อบ เขิงชายลาด
หลังคาฝังถ้วยเบญจรงค์สลับกับถ้วยลายคราม ซึ่ง

ประดูหน้าต่างประดับลายปูนปั้นช่อดอกพุดตาน ใต้กรอบล่างของหน้าต่างทำเป็นฐานสิงห์ บานประดู
หน้าต่างเยียนลายกดน้ำ้ ลายพันธุ์พุกษาแบบจีน มีระเบียงยกพื้นล้อมรอบ เสาใหญ่ทรงสี่เหลี่ยมตอนบน
ปลายสอบเข้า มีบันไดเล็กทางด้านข้างบริเวณมุมทั้งสี่ เขิงราบันไดตั้งตุกตาหินรูปสิงโตแบบจีน

ภายในมีเพดาน ๕ ช่อง ลงสีชาดเยียนลายทองเป็นช่อดอกเบญจมาศ ดอกพุดตานและนก
ผนังตอนบนสุดเยียนลายทองรูปทรงส่มังกร ผนังระหว่างช่องหน้าต่างเยียนลายเตี้ยเครื่องบูชา ผนังส่วนที่
หักมุมน้อยเป็นกรอบหน้าต่างเยียนรูปดอกและใบบัว บันหน้าต่างด้านละ ๕ ช่อง ส่องช่องแรกที่อยู่ใกล้
พระประธานมีภาพเยียนสีลายดอกพุดตานและผีเสื้อ ช่องกลางลายดอกพุดตานและค้างคาว และส่องช่อง
สุดท้ายลายนก ดอกไม้ และมังกร ผนังจากขอบล่างหน้าต่างลงมาปูหินอ่อน ผนังด้านหลังพระประธาน
เยียนลายเตี้ยเครื่องบูชา บานประดูเยียนรูปเชี่ยวกราก

พระประธาน ในพระอุโบสถ เป็นพระพุทธอรูป
ปางมารวิชัย ลงรักปิดทอง ประทับบนรัตนบัลลังก์

พระวิหาร เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน หลังคา
ลด ๒ ชั้น มุgrave;ะเบื้อง หน้าบันทรงจีนลายปูนปั้น
เกาไม้และนก ประดับด้วยจานกระเบื้อง คอสอง
ทำเป็นฐานบัวหมาย ส่วนที่เป็นห้องไม้และเขิงชาย
ลาดหลังคาดติดถ้วยเบญจรงค์และถ้วยลายคราม
สลับเรียงกันไปตลอด หน้าบันประดับปูนปั้นลาย
ช่อดอกพุดตาน ไขราลาดหลังคาดเยียนดาวทองบน
พื้นชาด ซึ่งประดูหน้าต่างเหมือนของพระอุโบสถ
แต่ผู้กล่าวต่างกันเล็กน้อย บานประดูหน้าต่างเยียน
ลายกดน้ำ้ มีระเบียงรอบ เสาระเบียงทรงสี่เหลี่ยม
ปลายสอบขึ้น ลูกกรงระเบียงเป็นแท่งกลม มีบันได
๕ ทาง ที่มุ่มนุ้หัวและมุขหลัง

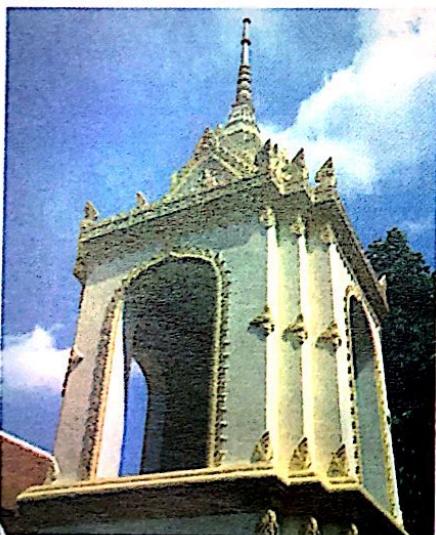

ภายในมีเพดาน ๕ ช่อง
เขียนลายดาวสีทองบนพื้นชาต
ข้อเขียนลายหงส์ บานประตู
หน้าต่างทาสีขาว พื้นปูกระเบื้องลาย
บนชั้นเบญจารามลิงห์เขียนลิ
ลายจีนประดิษฐานพระประอาน
ผังด้านหลังพระประอานก่อเป็น^๑
ฐานตั้งพระพุทธรูปยืน ทรงจักร
แพรลายมีฉัตร ๕ ชั้นอยู่เหนือ^๒
พระเศียร และภายในพระวิหาร
เก็บตู้พระไตรปิฎก เป็นตู้ฐานลิงห์
เขียนลายรดน้ำเรื่องรามเกียรตี

พระเจดีย์ ลักษณะก่ออิฐถือปูน ทรงเหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง
ภายในกำแพงเขตพุทธาวาส และภายนอกกำแพงด้านข้างของ
พระวิหาร ๒๕ องค์

พระเจดีย์ใหญ่ ทรงลังกา จำนวน ๒ องค์ ตั้งอยู่ที่ลาน
พระอุโบสถ

หอระฆัง เป็นอาคาร
ก่ออิฐถือปูน ๒ ชั้น หลังคาทรง
จตุรมุข มีเครื่องยอดอยู่ด้านบน
และมีบันไดขึ้นลง ตั้งอยู่ทาง
ด้านซ้ายของพระอุโบสถ

พระปรางค์ ลักษณะ
ทรงสี่เหลี่ยมย่อมุมไม้ยี่สิบ ๕ องค์
อยู่บริเวณรอบพระวิหาร

หลวงพ่อนั่ง พระพุทธรูปปางปาลิไลย์ มีลักษณะพิเศษ คือ^๓
พระหัตถ์ทั้งสองประคองบาทราวดอยู่บนเพลา จากลักษณะนี้เอง
ทำให้คนส่วนใหญ่เรียก หลวงพ่อนั่งว่า พระนั่งอัมมาตร

หลวงพ่อนอน พระพุทธรูปปางไสยาสน์

ปัจจุบัน พระธรรมคุณาภรณ์ (ເອື່ອນ ໄກສອນມົມ) ^๔
เป็นเจ้าอาวาส